

In de Commissie van Advies voor het Amsterdamsche Boschplan is deze kwestie al eens aangeroerd en zij zal nog dikwijls genoeg in bespreking komen. Ik heb er al wel een paar ideeën over, maar ik wil ook graag anderer meening kennen. Het kan zijn nut hebben, om hier in „De Levende Natuur” samen naar een oplossing te zoeken. De Kardinaalsmutsjes kleuren reeds.

JAC. P. TH.

Vlindertrek. De Engelschen gaan wakker voort met hun waarnemingen over vlindertrek. Enkele der gegevens over 1937 zijn ook voor ons van belang. In het eind van Mei en begin van Juni van dit jaar werd langs de Zuidkust, maar vooral langs de Noordzeekust van Norfolk een sterke trek van Koolwitjes en Knollenwitjes waargenomen. Bij Yarmouth kwamen op 30 Mei honderden aanzetten uit zee, Westwaarts vliegend. Op Scolt Head op 5 en 6 Juni „duizenden” zoo, dat de slikken bedekt waren met een sluier van vlinders, en zoo nog van tal van plaatsen. De vraag is nu, of wij hier in Holland in die dagen iets gemerkt hebben van een uitgaande beweging.

Op 5 Juni vertoonde zich bij Brighton een zwerm van duizenden Atalanta's, die zelfs een auto dwongen te stoppen, zoo dicht hingen zij op en boven den weg. Op denzelfden dag werd Folkestone bezocht door honderden Kleine Vossen.

Wij mogen toch wel eens meer op deze merkwaardige en mooie verschijnselen gaan letten. De aansporing komt wel wat laat. Mijn eenige bijdrage is, dat ik dit jaar nog minder vlinders zie dan ooit. Maar binnenkort kunnen we de Pistooltjes verwachten.

T.

Adders in Midden-Limburg. Ten N. van de spoorlijn Roermond-Dalheim ligt, oostelijk van het station Herckenbosch een gebied van lage heuvels met hei en kleine bosjes begroeid, waartussen hier en daar plassen en moerassige gedeelten en één vrij groot open water: de Melicker- en Herckenboscher vennen. Het gehele terrein, waarvan het parallelogram-vormige NO-stuk een eind in Duitsland doordringt, heeft de eigenaardige naam van *Mijnweg*.

Nu had een der Roermondse HBS-ers me eens verteld, dat daar talrijke adders voorkwamen, maar ik was er nog niet toe gekomen, om eens te gaan kijken. En toen ik me 30 Aug. j.l. in het „Mijnweg”-gebied bevond en zelfs niet aan adders dacht, werd ik toch wel zeer duidelijk op hun bestaan opmerkzaam gemaakt. Zonder er ook maar enige moeite voor te doen, zag ik, tussen Melickervan en de Duitse grens tot paal 404, twaalf adders, negen volwassen exemplaren en drie jongen. De oudere dieren waren vrij traag (ondanks het mooie weer), warm lederbruin met duidelijke zwarte zigzagstreep, de jongen waren eerder grijs.

Inderdaad heeft dus mijn Roermondse leerling gelijk: adders zijn in het Mijnwegterrein talrijk. Maar overal worden akkers aangelegd, bossen gekapt en door jonge aanplant vervangen, fietspaden zijn er gedeeltelijk al, kortom: langzamerhand zullen de dieren zich wel over de grens terugtrekken. Gevaarlijk zijn ze trouwens alleen, als men ze wil aanpakken: het dozijn adders van 30 Aug. trok zich onmiddellijk terug en hield zich koest. Door porren met een stokje moest er een beetje leven in gebracht worden!

Venlo, 1 Sept. '37.

GARJEANNE.

De z.g.n. „Hypnose-proef” voor 100 jaar. In „Brieven van eenen Afgestorvenen” (1832) — reisverhaal van vorst v. Pückler Muskau — komt op pag. 91, deel IV, het volgende vreemdsoortige experiment voor: Na een diner in Ierland worden er allerhande kunstjes en tours de force verricht, alsook „eene proefneming met eenen haan, die ieder navolgen kan, maar echter vrij zonderling is. Het boosaardigste en ontembaarste dier van deze soort zal namelijk dadelijk, zonder eenige beweging, en zoo lang men wil, even rustig als of het dood is, op tafel blijven liggen, met den snavel plat voor zich uitgestrekt en de oogen onwrikbaar op eene witte streep gevestigd, die vlak voor hetzelfde geteekend is. Men heeft niets anders te doen dan deze rechte streep vooraf op de tafel met krijt te tekenen, den haan vervolgens met beide handen te vatten en met den snavel over de lijn voort te schuiven. Daarna drukt men hem vast tegen de tafel en hij zal zoo lang blijven liggen zonder zich te verroeren tot dat men hem weder wegneemt. De proef kan echter alleen bij licht genomen worden.

’s-Gravenhage.

T. VAN DITMAR.

Witte Jasione. 1. In de duinen $\pm$ 6 km ten Noorden van Callantsoog heb ik op 3 verschillende plaatsen geheel witte zandblauwtjes gevonden.

2. Vlak bij Callantsoog zagen wij in Augustus met een loodgrijze zwaar bewolkte lucht in Aug. bloeiend Guichelheid wijd open (met de kroonblaadjesvlak uitgespreid).

Amsterdam.

RIK ROEGHOLT.

Waarschuwing. De Nederlandsche Heidemaatschappij maakt eigenaren en beheerders van bosschen, lanen en boomgaarden opmerkzaam op het optreden van eene tweede generatie van bastaardsatijnvlinder en van dennenbladwesp.

De eerste is in hoofdzaak vijand van eiken- en ooftboomen. De eitjes, die zich als bruine behaarde hoopjes aan de onderzijde der bladeren bevinden, zijn dezer dagen uitgekomen. De jonge rupsen beginnen reeds met het bevreten der bladeren en zullen in het najaar overgaan tot het spinnen hunner overwinteringsnesten om voorjaar 1938 de vretelij voort te zetten. Thans zijn ze zeer gevoelig voor bestuiving met insectendoodende middelen en kunnen dus tijdig worden verdelgd.

De dennenbladwesp heeft haar eitjes aan de naalden der dennen afgelegd. De jonge bastaard-rupsen kunnen binnen korten tijd worden verwacht. Ze zijn dan teer, zitten dicht bijeen en kunnen dan eveneens door bestuiving nog gemakkelijk worden gedood.

Verdere inlichtingen geeft gaarne de Directie der Nederlandsche Heide Maatschappij te Arnhem.

Stichting Vogeltrekstation Texel. Het Vogeltrekstation Texel werd in 1931 opgericht met het doel den vogeltrek over ons land te bestudeeren. De in de verstreken zeven jaren verkregen resultaten werden vastgelegd in een tiental publicaties van de Stichting ¹⁾. Behalve die over de broedbiologie van de kluut en over het thans zoo urgente „meeuwenvraagstuk”, zijn in het bijzonder de mededeelingen over den zangvogeltrek in ons land van belang. Door een organisatie van vrijwillige medewerkers, die over het geheele land verspreid in herfst en voorjaar gelijktijdige waarnemingen verrichtten, zijn gegevens verkregen, die onze kennis van den zangvogeltrek zeer hebben verbreed en verdiept.

Zij wierpen daarnaast ook licht op vraagstukken, die door ringen van trekkers verder waren te benaderen, waarbij vooral een vergelijking van de ringresultaten van verschillende plaatsen waardevolle gegevens kon doen verwachten. Door de medewerking van Dr. J. C. Koch, leider van het Ringstation Wassenaar, gelukte het de Octobermaand van 1936 aan het ringen van trekkers op het eiland Texel te wijden met de hulp van een voortreffelijk voormalig beroepsvinker. Voorjaar 1937 werd dit werk door onzen Technisch leider, Dr. W. H. van Dobben voortgezet.

Onlangs kreeg het Bestuur onzer Stichting van twee bij uitstek deskundige liefhebbers het verheugend aanbod aan dit onderzoek mede te werken door op twee andere plaatsen, beide zeer gunstig gelegen, Harderwijk en Monster, het „vinken” en ringen ter hand te nemen. — Wij hebben gemeend deze aanbiedingen dankbaar te moeten aanvaarden. Beide personen stellen hun kennis en tijd belangeloos ter beschikking, maar voor de inrichting der ringstations moesten kosten gemaakt worden, waarvoor aan de Stichting een subsidie werd gevraagd. De gewone middelen van de Stichting worden door de in gang zijnde onderzoeken geheel gebruikt; wij hebben echter gemeend deze gelegenheid om het onderzoek verder uit te bouwen niet te mogen laten voorbijgaan en een subsidie tot een gezamenlijk bedrag van f 100,— verleend. Hoewel voor dit bedrag geen volledige inrichting kon worden verkregen, verleenden wij deze voorloopige subsidie om te zorgen, dat de nieuwe ringstations reeds in den herfst 1937 hun werk zouden kunnen aanvangen en in het vertrouwen, dat velen in den lande genegen zouden zijn een bijdrage voor dit onderzoek te geven, zoodat de outillage later verbeterd kan worden. Wij hopen, dat wij hierin niet zullen worden teleurgesteld en verzoeken hen, die een bijdrage willen geven deze te storten op onze *gironekening*, No. 104706, ten name der Stichting Vogeltrekstation Texel te Amsterdam.

Mocht het totaal der ingekomen bijdragen het benodigde bedrag te boven gaan, dan zal het meerdere tot betere inrichting van ons ringstation op Texel, dat ook nog zeer onvolledig geoutilleerd is, worden gebruikt.

Namens het Bestuur,

Prof. Dr. L. F. DE BEAUFORT, Voorzitter

Dr. J. VERWEIJ, Secretaris

Dr. H. N. KLUIJVER, Penningmeester

Selterskampweg 44, Bennekom.

AANGEBODEN:

Die Pilze Mitteleuropas door Kniep, etc. Alle (21) tot nu toe verschenen afleveringen (50 % of f 30,—); Schimper-v. Faber, Pflanzen-Geographie (geb. 2 dln., laatste druk, 50 % of f 30,—); Wettstein, Handbuch der Syst. Botanik (geb. laatste druk, 50 % of f 20,—); Went, Leerboek der Alg. Plantkunde (2e druk, geb f 9,25); Oudemans en de Vries, Leerboek der Plantkunde (4 dln., geb., laatste druk f 11,50); Ihle en Nierstrasz, Leerboek der Alg. Dierkunde (geb. 50 %). (Alle boeken nieuw). Adres: G. VAN DE POLDER, Oranje Nassaulaan 109, Overveen.

¹⁾ De donateurs ontvangen de publicaties der Stichting gratis, terwijl nieuw toetredende donateurs de reeds verschenen publicaties, voor zoover de voorraad strekt, direct toegezonden krijgen. De minimum contributie bedraagt f 2,50 per jaar of f 50,— ineens. Opgaven tot toetreding gelieve men te zenden aan den penningmeester.